

Väljaandja: Vabariigi Valitsus
Akti liik: määrus
Teksti liik: terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp: 01.01.2012
Redaktsiooni kehtivuse lõpp: 28.08.2014
Avaldamismärge: RT I, 05.07.2011, 20

Toetuse tagasinõudmise ja tagasimaksmise ning toetuse andmisel ja kasutamisel toimunud rikkumisest teabe edastamise tingimused ja kord

Vastu võetud 22.12.2006 nr 278
[RT I 2006, 61, 463](#)
jõustumine 01.01.2007

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
07.08.2008	RT I 2008, 37, 222	17.08.2008
29.07.2010	RT I 2010, 54, 350	08.08.2010
23.08.2010	RT I 2010, 60, 407	01.01.2011
07.10.2010	RT I 2010, 74, 569	01.01.2011
30.06.2011	RT I, 05.07.2011, 15	08.07.2011, osaliselt 01.01.2012

Määrus kehtestatakse «[Perioodi 2004–2006 struktuuritoetuse seaduse](#)» § 26 lõike 5 ja § 28¹ lõike 2, «[Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse seaduse](#)» § 26 lõike 6 ja § 32 lõike 2, «[Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismi ja Norra finantsmehhanismi rakendamist käsitlevate vastastikuse mõistmise memorandumite ratifitseerimise seaduse](#)» § 2 lõike 1 ja «[Välissuhtlemisseaduse](#)» § 8 lõike 5 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Määruse reguleerimisala

(1) Määrus reguleerib toetuse tagasinõudmise ja tagasimaksmise ning toetuse andmisel ja kasutamisel toimunud rikkumisest teabe edastamise tingimusi ja korda.

(2) Määrus kehtib struktuurifondide, sealhulgas Euroopa Liidu algatuste «Equal», «Interreg» ja «Urban», Euroopa territoriaalse koostöö, Euroopa naabus- ja partnerlusinstrumendi (edaspidi *ENPI*), üldprogrammi «Solidarsus ja rändevoogude juhtimine» raames asutatud Välispiirifondi, Euroopa Kolmandate Riikide Kodanike Integreerimise Fondi, Euroopa Tagasipöördumisfondi ja Euroopa Pagulasfondi (edaspidi *solidaarsusprogrammi fondid*), Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismi, Norra finantsmehhanismi, *Schengen Facility*, Eesti–Šveitsi koostööprogrammi ja *Transition Facility* raames antava toetuse suhtes.
[[RT I 2010, 54, 350](#)- jõust. 08.08.2010]

(3) *Transition Facility*, Eesti–Šveitsi koostööprogrammi, Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismi ja Norra finantsmehhanismi raames rakendatakse määrust toetuse saajalt toetuse tagasinõudmisel ainult juhul, kui toetuse saaja on riigiasutus.
[[RT I 2008, 37, 222](#)- jõust. 17.08.2008]

(4) Euroopa territoriaalse koostöö raames kohaldatakse toetuse tagasinõudmisel ja tagasimaksmisel määruses sätestatud juhul, kui Euroopa territoriaalse koostöö makseasutus asub Eestis või Euroopa territoriaalse koostöö rakenduskavas nimetatud isik või asutus esitab tagasinõude Eesti riigile.
[[RT I 2008, 37, 222](#)- jõust. 17.08.2008]

(4¹) ENPI puhul kohaldatakse toetuse tagasinõudmisel ja tagasimaksmisel määruses sätestatud juhul, kui komisjoni määruse (EÜ) nr 951/2007, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1638/2006 (millega kehtestatakse üldsätted Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi loomise kohta) raames rahastatavate piiriüleste koostööprogrammide rakenduseeskirjad (ELT L 210, 10.08.2007, lk 10-25), artikli 14 lõikes 1 nimetatud ühine juhtorgan esitab komisjoni määruse (EÜ) nr 951/2007 artikli 27 lõikes 2 nimetatud tagasinõude Eesti riigile.
[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

(5) [Kehtetu – RT I 2010, 54, 350- jõust. 08.08.2010]

§ 2. Projekt

Projekt on kindla eesmärgi saavutamisele suunatud, ajas ja ruumis piiritletud ühekordne tegevus või tegevuste kogum, mille elluviimiseks toetust taotletakse või kasutatakse.

§ 3. Toetus

Toetus on rahaline abi, mida antakse Eesti riigile ELi, rahvusvahelise organisatsiooni, välisriigi või välisriigi valitsusvälise organisatsiooni (edaspidi *riigile toetust andnud isik*) rahalistest vahenditest või Eesti riigi poolt eespool nimetatud vahendite kasutamise kaasrahastamiseks sihtotstarbeliselt eraldatavatest täiendavatest vahenditest.

§ 4. Toetuse andmist ja kasutamist korraldavad siseriiklikud isikud ja asutused

(1) Makseasutus on täidesaatva riigivõimu asutus, kes riigile toetust andnud isiku ees vastutab deklareeritud kulude õigsuse ja korrektsuse eest, sealhulgas:

- 1) makseasutus «Perioodi 2004–2006 struktuuritoetuse seaduse» tähenduses;
- 2) makseasutus «Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse seaduse» tähenduses;
- 3) makseasutus Vabariigi Valitsuse 14. juuni 2006. a määruse nr 137 «Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismi ja Norra finantsmehhanismi vahendite taotlemise, kasutamise, järelevalve ja tulemuste hindamise tingimused ja kord» tähenduses;
- 4) sertifitseeriv asutus siseministri 27. augusti 2004. a määruse nr 52 «*Schengen Facility* vahendite kasutamise kord» tähenduses;
- 5) makseasutus Eesti Vabariigi valitsuse ja Šveitsi Liidunõukogu vahelise laienenud Euroopa Liidus majanduslike ja sotsiaalsete erinevuste vähendamise Eesti–Šveitsi koostööprogrammi rakendamise raamkokkuleppe (edaspidi *Eesti–Šveitsi koostööprogrammi raamkokkulepe*) tähenduses;
- 6) Rahandusministeerium *Transition Facility* raames;
- 7) sertifitseerimisasutus Vabariigi Valitsuse 13. märtsi 2008. a korralduse nr 139 «Üldprogrammi «Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine» raames asutatud fondide vastutavate asutuste, sertifitseerimisasutuste ja auditeerimisasutuste määramine» tähenduses.

(2) Korraldusasutus on täidesaatva riigivõimu asutus, kes vastutab riigile toetust andnud isiku ees toetuse andmise ja kasutamise juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimise eest, sealhulgas:

- 1) korraldusasutus «Perioodi 2004–2006 struktuuritoetuse seaduse» tähenduses;
- 2) korraldusasutus «Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse seaduse» tähenduses;
- 3) riiklik kontaktasutus Vabariigi Valitsuse 14. juuni 2006. a määruse nr 137 «Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismi ja Norra finantsmehhanismi vahendite taotlemise, kasutamise, järelevalve ja tulemuste hindamise tingimused ja kord» tähenduses;
- 4) vastutav asutus siseministri 27. augusti 2004. a määruse nr 52 «*Schengen Facility* vahendite kasutamise kord» tähenduses;
- 5) toetuse taotlemise ja kasutamise korraldaja Eesti–Šveitsi koostööprogrammi raamkokkuleppe tähenduses;
- 6) Rahandusministeerium *Transition Facility* raames;
- 7) vastutav asutus Vabariigi Valitsuse 13. märtsi 2008. a korralduse nr 139 «Üldprogrammi «Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine» raames asutatud fondide vastutavate asutuste, sertifitseerimisasutuste ja auditeerimisasutuste määramine» tähenduses.

(3) Rakendusasutus on ministeerium, kes vastutab muu hulgas toetuse andmise ja kasutamise korraldamise eest tema valdkonda kuuluvate projektide raames, sealhulgas:

[RT I 2010, 74, 569- jõust. 01.01.2011]

- 1) rakendusasutus «Perioodi 2004–2006 struktuuritoetuse seaduse» tähenduses;
- 2) rakendusasutus «Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse seaduse» tähenduses;
- 3) toetusskeemi elluviimise eest vastutav ministeerium Vabariigi Valitsuse 14. juuni 2006. a määruse nr 137 «Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismi ja Norra finantsmehhanismi vahendite taotlemise, kasutamise, järelevalve ja tulemuste hindamise tingimused ja kord» tähenduses;
- 4) välisabi taotleja Eesti–Šveitsi koostööprogrammi raamkokkuleppe tähenduses;
- 5) *Transition Facility* raames välisabi taotleja «Välissuhtlemisseaduse» § 8 lõike 4 alusel kehtestatud korra tähenduses.

(4) Rakendusüksus on isik või asutus, kes on vastutav toetuse saajale toetuse andmisega seotud ülesannete täitmise eest, sealhulgas:

- 1) rakendusüksus «Perioodi 2004–2006 struktuuritoetuse seaduse» tähenduses;
- 2) rakendusüksus «Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse seaduse» tähenduses;

3) vahendusasutus ja projektide elluviimise eest vastutav ministeerium Vabariigi Valitsuse 14. juuni 2006. a määruse nr 137 «Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismi ja Norra finantsmehhanismi vahendite taotlemise, kasutamise, järelevalve ja tulemuste hindamise tingimused ja kord» tähenduses;

4) vahendusasutus ja tehnilist abi kasutav asutus siseministri 27. augusti 2004. a määruse nr 52 «*Schengen Facility* vahendite kasutamise kord» tähenduses;

5) Rahandusministeerium *Transition Facility* raames.
[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

§ 5. Toetuse saaja

Toetuse saaja on isik või asutus, kellele on toetust antud, sealhulgas toetuse saaja «Perioodi 2004–2006 struktuuritoetuse seaduse» ja «Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse seaduse» tähenduses, vahendusasutus ja tehnilist abi kasutav asutus siseministri 27. augusti 2004. a määruse nr 52 «*Schengen Facility* vahendite kasutamise kord» tähenduses ning välisabi saaja «Välissuhtlemisseaduse» § 8 lõike 4 alusel kehtestatud korra ja Vabariigi Valitsuse 14. juuni 2006. a määruse nr 137 «Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismi ja Norra finantsmehhanismi vahendite taotlemise, kasutamise, järelevalve ja tulemuste hindamise tingimused ja kord» tähenduses.

§ 6. Juhtimis- ja kontrollisüsteemide kirjeldus

(1) Juhtimis- ja kontrollisüsteemide kirjeldus on riigile toetust andnud isiku kehtestatud nõuete täitmiseks koostatud dokument, mis sisaldab toetuse andmise ja kasutamise seotud isikute ja asutuste vaheliste tegevuste kirjeldust ning õiguste ja vastutuse jaotust. Toetuse tagasinõudmise ja tagasimaksmise raames kajastatakse juhtimis- ja kontrollisüsteemide kirjelduses isikute ja asutuste vahelisi suhteid kindlaksmääratud järjekorras (edaspidi *asustevaheliste suhete järjekord*). Üldjuhul on asustevaheliste suhete järjekord järgmine: toetuse saaja, rakendusüksus, rakendusasutus, korraldusasutus ja makseasutus.

(2) *Transition Facility* puhul asub rakendusüksus asustevahelises suhete järjekorras pärast rakendusasutust.

§ 7. Otsustaja

(1) «Perioodi 2004–2006 struktuuritoetuse seaduse» § 26 lõigete 1 ja 3 kohaselt on otsustajaks isik või asutus, kes on teinud otsuse rahuldada toetuse saaja toetuse taotlus või sõlminud eraõigusliku juriidilise isikuga halduslepingu, Ühtekuuluvusfondist eraldatud toetuse korral rakendusasutus või korraldusasutus.

(2) «Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse seaduse» § 26 lõigete 1 ja 4 kohaselt on otsustajaks rakendusüksus või Euroopa territoriaalse koostöö puhul makseasutus.
[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

(2¹) «Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse seaduse» § 26 lõigete 4 ja 8 kohaselt on ENPI puhul otsustajaks Siseministeerium.
[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

(3) Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismi ja Norra finantsmehhanismi puhul on otsustajaks rakendusüksus. Kui toetuse saaja on toetuskeemi vahendusasutus, on otsustajaks toetuskeemi elluviimise eest vastutav ministeerium.
[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

(4) *Schengen Facility* raames on otsustajaks korraldusasutus. Kui Siseministeerium on toetuse saaja, on otsustajaks makseasutus.

(5) *Transition Facility* raames on otsustajaks rakendusüksus. Pärast § 16 lõikes 1 nimetatud riigieelarve kassareservi (edaspidi *kassareserv*) kasutamist on otsustajaks rakendusasutus.

(6) Eesti–Šveitsi koostööprogrammi raames on otsustajaks rakendusasutus. Kui korraldusasutus on toetuse saaja, on otsustajaks makseasutus.
[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

(7) Solidaarsusprogrammi fondide raames on otsustajaks korraldusasutus. Kui korraldusasutus on toetuse saaja, on otsustajaks makseasutus.
[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

§ 8. Vastutav riigiasutus

(1) Vahendite tagastamist korraldab riigiasutus (edaspidi *vastutav riigiasutus*), kes on toetuse saaja või §-s 4 nimetatud isik või asutus.

(1¹) Vahendite tagastamist korraldab § 1 lõikes 4¹ sätestatud juhul Siseministeerium.
[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

(2) Kui toetuse saaja või §-s 4 nimetatud isik või asutus ei ole riigiasutus, on vastutavaks riigiasutuseks vastav rakendusasutus, rakendusasutuse puudumisel korraldusasutus.

(3) Kui toetuse saaja või §-s 4 nimetatud isik või asutus ei ole riigiasutus, on Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismi ja Norra finantsmehhanismi raames rahastatavate projektide puhul vastutavaks riigiasutuseks vastav rakendusüksus, toetusskeemide puhul rakendusasutus.

(4) Kui toetuse saaja või §-s 4 nimetatud isik või asutus ei ole riigiasutus, on Euroopa territoriaalse koostöö raames vastutavaks riigiasutuseks Siseministeerium.
[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

§ 9. Dokumentide säilitamine

Kõiki toetuse tagasinõudmise, tagasimaksmise ning toetuse andmisel ja kasutamisel toimunud rikkumisega seotud dokumente tuleb säilitada:

1) «Perioodi 2004–2006 struktuuritoetuse seaduse» raames seaduse § 4¹ lõike 3 punkti 13 alusel vähemalt 31. detsembrini 2015. a;

2) «Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse seaduse» raames seaduse § 5 alusel vähemalt 31. detsembrini 2025. a. Nõukogu määruse (EÜ) nr 1083/2006 artiklis 88 sätestatud juhul säilitatakse dokumente kuni Vabariigi Valitsuse määratud ajani;

3) *Transition Facility* puhul vähemalt 31. detsembrini 2017. a;

4) *Schengen Facility* puhul vähemalt 31. detsembrini 2013. a;

5) Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismi ja Norra finantsmehhanismi puhul kuni Vabariigi Valitsuse 14. juuni 2006. a määruses nr 137 «Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismi ja Norra finantsmehhanismi vahendite taotlemise, kasutamise, järelevalve ja tulemuste hindamise tingimused ja kord» nimetatud toetuslepingus sätestatud tähtpäevani.

[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

6) Eesti–Šveitsi koostööprogrammi puhul Eesti–Šveitsi koostööprogrammi raamkokkuleppes või selle alusel sõlmitud projektilepingus sätestatud tähtpäevani;

[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

7) ENPI puhul vastavalt komisjoni määruse (EÜ) nr 951/2007 artiklis 45 sätestatule.

[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

2. peatükk TOETUSE TAGASINÕUDMINE TOETUSE SAAJALT JA TOETUSE TAGASIMAKSMINE

§ 10. Toetuse tagasinõudmise alused

(1) Otsustaja nõuab toetuse saajalt toetuse osaliselt või täielikult tagasi, kui ilmneb, et toetust on kasutatud mitteabikõlblike kulude hüvitamiseks.

(2) Otsustaja võib toetuse saajalt toetuse osaliselt või täielikult tagasi nõuda, kui:

1) ilmneb asjaolu, mille korral toetuse saamise taotlust ei oleks rahuldatud;

2) toetust ei ole kasutatud ettenähtud korras ja tingimustel;

3) toetuse saaja suhtes on algatatud likvideerimis- või pankrotimenetlus;

4) ilmneb, et projekti eesmärgi saavutamiseks kavandatud tulemusi ei saavutata;

5) ettekirjutus toetuse kasutamise kohta kaasneva rikkumise lõpetamiseks, edasiste rikkumiste ärahoidmiseks ja rikkumiste tagajärgede kõrvaldamiseks on jäetud tähtajaks täitmata;

6) toetuse saaja ei ole täitnud toetuse taotluse rahuldamise otsuses, toetuslepingus või toetuse andmist ja kasutamist reguleerivates õigusaktides talle pandud kohustusi.

[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

(3) Lõike 2 punktis 3 nimetatud juhul nõutakse toetus tagasi likvideerimis- või pankrotimenetlust reguleerivate sätete alusel.

(4) Kui «Perioodi 2004–2006 struktuuritoetuse seaduse» raames on ilmnenud sama seaduse § 26 lõikes 1 toodud asjaolud, võib otsustaja toetuse saajalt toetuse osaliselt või täielikult tagasi nõuda.

(5) Kui «Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse seaduse» raames on ilmnenud sama seaduse § 26 lõigetes 1 või 2 nimetatud asjaolud, siis vastavalt viidatud lõigetele otsustaja nõuab või võib nõuda toetuse saajalt toetuse osaliselt või täielikult tagasi.

(6) Kui ENPI puhul on ilmnenud «Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse seaduse» § 26 lõikes 8 toodud asjaolud, nõuab otsustaja toetuse saajalt toetuse osaliselt või täielikult tagasi.

[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

§ 11. Toetuse tagasinõudmine

(1) Toetuse tagasinõudmine otsustatakse kaalutusõiguse alusel 45 kalendripäeva jooksul, üle 127 823 euro suuruse tagasinõude puhul 90 kalendripäeva jooksul toetuse tagasinõudmise alustest teadasaamise päevast arvates. Põhjendatud juhtudel võib otsuse tegemise tähtaega mõistliku aja võrra pikendada.
[RT I 2010, 60, 407- jõust. 01.01.2011]

(1¹) [Kehtetu – RT I 2010, 54, 350- jõust. 08.08.2010]

(1²) [Kehtetu – RT I 2010, 54, 350- jõust. 08.08.2010]

(2) Toetuse tagasinõudmise või osalise tagasinõudmise otsus (edaspidi *tagasinõudmise otsus*) peab sisaldama järgmisi andmeid:

1) otsustaja nimi;

[RT I 2010, 54, 350- jõust. 08.08.2010]

2) toetuse saaja nimi;

3) projekti nimetus ja number;

4) tagasinõude faktiline ja õiguslik alus;

5) tagasinõutava toetuse summa;

[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

5¹) mitteabikõlblikuks muutunud omafinantseeringu kulude summa;

[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

6) tagasinõudmise otsuse täitmise tähtaeg;

7) tagasimakse tegemiseks vajalikud rekvisiidid, sealhulgas konto number, kuhu toetuse tagasi peab kandma, ja saaja nimi;

8) intressi ja viivise määr ning nende arvutamise alused;

9) otsuse vaidlustamise võimalused;

10) tagasinõudmisega seotud muu oluline teave.

(3) Kui toetuse tagasinõudmisel vähendatakse vastavalt § 12 lõikele 3 toetuse saajale järgnevalt väljamakstavat toetuse summat tagasi maksta jäänud summa ulatuses, ei pea tagasinõudmise otsus sisaldama lõike 2 punktis 7 nimetatud andmeid.

(4) Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismi ja Norra finantsmehhanismi puhul teeb otsustaja vajadusel tagasinõudmise otsuse pärast makseasutuse sellekohast kirjalikku nõusolekut.

(5) Tagasinõudmise otsus saadetakse toetuse saajale väljastusteatega tähtkirjaga ning salvestatakse kümne tööpäeva jooksul otsuse kehtima hakkamise päevast arvates «Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse seaduse» §-s 4 ja «Perioodi 2004–2006 struktuuritoetuse seaduse» §-s 9 nimetatud registrisse. Toetuste puhul, mida ei kajastata eespool nimetatud registris, esitatakse koopia tagasinõudmise otsusest Rahandusministeeriumile ja asutustevaheliste suhete järjekorras otsustajast järgmisele asutusele kümne tööpäeva jooksul otsuse kehtima hakkamise päevast arvates.

[RT I, 05.07.2011, 15- jõust. 08.07.2011]

(6) Projekti eelarve väheneb tagasinõutava toetuse ja mitteabikõlblikuks muutunud omafinantseeringu kulude ulatuses vastavalt projekti kehtiva eelarve proportsioonile. Seda sätet ei rakendata *Schengen Facility* ja ENPI puhul.

[RT I, 05.07.2011, 15- jõust. 08.07.2011]

(7) Tagasinõudmise otsuse võib teha §-s 9 nimetatud dokumentide säilitamiseks ettenähtud tähtaja jooksul. «Perioodi 2004–2006 struktuuritoetuse seaduse» raames võib tagasinõudmise otsuse teha vastavalt nimetatud seaduse § 26 lõikele 6 viie aasta jooksul pärast toetuse saajale viimase väljamakse tegemist.

§ 11¹. Protsendi alusel tagasinõudmine

(1) Kui toetuse tagasinõudmise aluseks olevate asjaolude põhjal ilmneb, et toetuse saaja on eiranud oma kohustusi või talle kehtestatud nõudeid ning selle tulemusena tekkinud kahju suurust ei ole võimalik hinnata või selle hindamine on ebamõistlikult aja- või ressursimahukas, nõuab otsustaja toetuse tagasi vastavalt lõigetes 2–9 sätestatule.

(2) Otsustaja nõuab tagasi 100% riigihanke rahvusvahelist piirmäära ületava hankelepingu summast, kui ilmneb, et:

1) «Riigihangete seaduse» §-s 106 nimetatud hanketeadet ei ole Euroopa Liidu Väljaannete Talitusele avaldamiseks esitatud või on rikutud «Riigihangete seaduse» § 23 lõikes 1 nimetatud keeldu;

[RT I, 05.07.2011, 15- jõust. 08.07.2011]

2) teadlikult on rakendatud ebaseaduslikku või vaba konkurentsi moonutavat pakkuja kvalifitseerimise, pakkumuse vastavaks tunnistamise või hindamise kriteeriumi.

(3) Otsustaja nõuab tagasi 25% hankelepingu summast, kui ilmneb, et:

1) selle hankemenetluse läbiviimisel, mille summa ületab riigihanke rahvusvahelist piirmäära, ei ole esitatud hanketeadet Euroopa Liidu Väljaannete Talitusele avaldamiseks, kuid avalikustamine on toimunud määral, mis võimaldas hankemenetluses osaleda ka teise Euroopa Liidu liikmesriigi territooriumil tegutseval ettevõtjal;

2) selle hankemenetluse läbiviimisel, mille summa jääb alla riigihanke rahvusvahelist piirmäära, ei ole kasutatud seadusest tulenevat õiget menetlusliiki või on rikutud «Riigihangete seaduse» § 23 lõikes 1 nimetatud keeldu;

3) hankemenetluse läbiviimisel on kasutatud seadusest tulenevat õiget hanke menetlusliiki, kuid hanketeates või hankedokumentides nimetatud pakkuja kvalifitseerimise, pakkumuse vastavaks tunnistamise või hindamise kriteerium ei võimaldanud objektiivselt kontrollida pakkuja kvalifikatsiooni või pakkumuste vastavust või pakkumusi võrrelda ja hinnata;

4) hankemenetluse läbiviimisel on kasutatud seadusest tulenevat õiget hanke menetlusliiki, kuid edukaks on tunnistatud pakkuja, kes ei vastanud hanketeates või hankedokumentides nõutud kvalifikatsioonile, või pakkumus, mis ei olnud kooskõlas mõne vastavuse või hindamise kriteeriumiga;

5) hankemenetluse läbiviimisel on kasutatud seadusest tulenevat õiget hanke menetlusliiki, kuid pakkuja kvalifitseerimisel, pakkumuse vastavaks tunnistamisel või hindamisel on kasutatud kriteeriumi, mida ei ole hanketeates või hankedokumentides nimetatud;

6) hankemenetluse läbiviimisel on kasutatud seadusest tulenevat õiget hanke menetlusliiki, kuid hanketeates või hankedokumentides on pakkuja kvalifitseerimiseks, pakkumuse vastavaks tunnistamiseks või hindamiseks kasutatud kriteeriume, mis piiravad põhjendamatult konkurentsi või soodustavad ebavõrdset kohtlemist;

7) väljakuulutamisetähtaegade läbimistega menetluse korral esitamata jäetud riigihanke aruannet ei ole pärast vastava ettekirjutuse saamist esitatud;

8) avatud või piiratud hankemenetluses on peetud läbiraakimisi;

9) hankija ei ole teavitanud hanketeate või hankedokumentide muutmisest kõiki huvitatud isikuid, pakkujaid või taotlejaid või on oluliselt rikkunud «Riigihangete seaduse» §-s 56 sätestatud selgituste andmise korda, mis ei võimaldanud neil esitada korrektset pakkumust või kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente;

10) hankija on kasutanud pakkumuste vastavuse kontrollimisel või hindamisel oma esindajana või eksperdina isikut, kes ei ole pakkujate suhtes erapooletu, või esineb pakkujate suhtes huvide konflikt;

11) hankemenetluse läbiviimisel on kasutatud seadusest tulenevat õiget menetlusliiki, kuid hankelepingu eset on pärast lepingu sõlmimist vähendatud hankelepingu summat proportsionaalselt vähendamata;

12) toetuse saaja või partner, kes on hankija «Riigihangete seaduse» mõistes, ei ole alla riigihangete piirmäära jääva hanke raames või lihtsustatud korras tellitud teenuse hankimisel võrrelnud hindu ega valinud majanduslikult soodsaimat või odavaimat pakkumust, kui ta on selleks kohustatud;

13) toetuse saaja või partner, kes ei ole hankija «Riigihangete seaduse» mõistes, ei ole töö või teenuse tellimisel võrrelnud hindu ega valinud majanduslikult soodsaimat või odavaimat pakkumust, kui ta on selleks kohustatud.

(4) Lõike 3 punktides 3–5 ja 8 sätestatud rikkumiste tagasinõude määra võib põhjendatud juhtudel vähendada 10%-le või 5%-le sõltuvalt rikkumise raskusest.

(5) Kui ilmneb, et hankemenetluse läbiviimisel on kasutatud seadusest tulenevat õiget menetlusliiki, kuid enne hankelepingu sõlmimist on muudetud hankelepingu eset või hankelepingu summat võrreldes esitatud edukas tunnustatud pakkumusega, nõutakse tagasi 25% muudetud hankelepingu muutunud summast.

(6) Kui pärast hankelepingu sõlmimist on selle lepingu eseme suhtes sõlmitud täiendav leping või muudetakse olemasolevat hankelepingut ning hankelepingu sõlmimisel või muutmisel ei ole järgitud «Riigihangete seaduses» sätestatud piiranguid, nõuab otsustaja toetuse tagasi vastavalt hankelepingu summale järgmiselt:

1) üle riigihanke rahvusvahelise piirmäära hankelepingu puhul 100% täiendava lepingu maksumusest või summast, mille võrra lepingu maksumus muutmise tulemusel suurenes;

2) hankelepingu puhul, mille summa on võrdne lihthanke piirmääraga või ületab seda, kuid jääb alla riigihanke rahvusvahelist piirmäära, 25% täiendava hankelepingu maksumusest või summast, mille võrra lepingu maksumus muutmise tulemusel suurenes.

[RT I, 05.07.2011, 15- jõust. 01.01.2012]

(7) Kui hankelepingu puhul, mille summa ületab riigihangete piirmäära, ilmneb riigihangete menetlusreeglite rikkumine, mida ei ole käsitletud lõigetes 1–6, nõutakse tagasi kuni 10% hankelepingu summast.

(8) Kui ilmneb, et toetuse saaja on eiranud teavitamise nõudeid ja nimetatud nõuete hilisem täitmine ei ole võimalik, nõuab otsustaja tagasi 5% tegevustele või tegevuste kogumile eraldatud toetusest.

(9) Kui ilmneb, et toetuse saaja on eiranud oma kohustusi või talle kehtestatud nõudeid ning lõigetes 2–8 ei ole vastavale rikkumisele tagasinõude protsenti sätestatud, nõuab otsustaja tagasi 5% tegevustele või tegevuste kogumile eraldatud toetusest. Tagasinõude määra võib põhjendatud juhtudel suurendada 10%-le või 25%-le sõltuvalt rikkumise raskusest.

[RT I, 05.07.2011, 15- jõust. 01.01.2012]

§ 12. Toetuse tagasimaksmine

(1) Toetuse saaja peab tagasinõutava toetuse tagasi maksma 90 kalendripäeva jooksul tagasinõudmise otsuse kehtima hakkamisest arvates.

[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

(2) Otsustaja teavitab makseasutust tagasinõutud summade laekumisest kolme tööpäeva jooksul nende summade laekumisest arvates ning omapoolsest tagasikande tegemisest.

(3) Kui toetuse saaja peab toetuse osaliselt tagasi maksuma, võib sama projekti raames, *Schengen Facility* puhul toetuse saaja sama või muu toetatava projekti raames, järgnevalt väljamakstavat toetuse summat vähendada tagasi maksta jäänud summa ulatuses.

(4) Otsustaja võib peatada toetuse väljamakset toetuse saaja tagasimaksega seotud projektile, «Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse seaduse» raames seaduse § 27 lõike 4 alusel toetuse saaja kõikidele projektidele, kuni tagasinõutava summa lõpliku tagasimaksmiseni.

(5) Kui toetuse saajalt ei ole võimalik toetust tagasi saada ja vastutav riigiasutus või mõni muu isik või asutus ei soovi toetuse saaja eest nimetatud kulusid hüvitada, lahendab küsimuse § 15 lõikes 2 ettenähtud protseduuri kohaselt Vabariigi Valitsus.

(6) Kui Euroopa territoriaalse koostöö puhul makseasutuse poolt kehtestatud tähtjaks toetust tagasi saadud ei ole või on ilmne, et seda ei ole võimalik tähtjaks tagasi saada, esitab makseasutus kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 1080/2006 artikli 17 punktiga 3 vajadusel tagasinõude toetuse saaja või tema partneri asukohariigile. [RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

§ 13. Toetuse tagasimaksmise ajatamine

(1) Otsustaja võib põhjendatud juhtudel võimaldada toetuse tagasimaksmise ajatamist. Selleks peab toetuse saaja esitama otsustajale 30 kalendripäeva jooksul tagasinõudmise otsuse kättesaamisest arvates või enne tagasinõudmise otsuse tegemist toetuse tagasimaksmise ajatamise põhjendatud taotluse (edaspidi *ajatamise taotlus*) koos tagasimaksmise ajakava, toetuse saaja finantsseisu kajastavate dokumentide ja edasise tegevuskavaga.

(2) Otsustaja otsustab ajatamise taotluse rahuldamise või sellest keeldumise, kaaludes igakülgsest esitatud andmeid ja nõudes vajadusel tagasimakse kohta tagatist.

(3) Ajatamise taotluse rahuldamine sätestatakse tagasinõudmise otsuses või selle muudatuses. Toetuse tagasimakseid võib ajatada kuni 12 kalendrikuuni tagasinõudmise otsuse või selles muudatuse tegemise päevast arvates. Vajadusel võib otsustaja kooskõlastatult makseasutusega määrata pikema tagasimakse aja.

(4) Ajatamise taotluse rahuldamisest keeldumine sätestatakse sellekohases eraldi otsuses või tagasinõudmise otsuses. Ajatamise taotluse rahuldamisest keeldumise korral peab toetuse saaja toetuse tagasi maksuma tagasinõudmise otsuses sätestatud tähtjaks.

(5) Lõikes 3 nimetatud tagasinõudmise otsuse muudatus või lõikes 4 nimetatud eraldi otsus saadetakse toetuse saajale 15 tööpäeva jooksul ajatamise taotluse kättesaamisest arvates.

(6) Kui toetuse saaja ei tasu ajatamise korral osamakseid ettenähtud tähtjal ja summas, võib otsustaja tühistada toetuse tagasimaksmise ajatamise ning nõuda toetuse saajalt toetuse tagasimaksmist 90 kalendripäeva jooksul vastavasisulise otsuse kättesaamise päevast arvates. [RT I, 05.07.2011, 15- jõust. 08.07.2011]

3. peatükk

TOETUSE TAGASIMAKSMINE TOETUSE ANDMIST JA KASUTAMIST KORRALDAVA SISERIIKLIKU ISIKU VÕI ASUTUSE POOLT

§ 14. Toetuse tagasimaksmise alused

(1) Paragrahvis 4 nimetatud isik või asutus on kohustatud toetuse tagasi maksuma, kui ta ei ole täitnud temale siseriiklikult või riigile toetust andnud isiku poolt pandud ülesandeid ning temapoolse ülesannete täitmatajätmise tulemusena on:

- 1) riigile toetust andnud isik esitanud tagasimakse nõude Eesti riigi vastu;
- 2) riigile toetust andnud isik jätnud osa toetusest Eesti riigile andmata, aga toetuse saajale on vastavad summad välja makstud;
- 3) Eesti riik jätnud osa toetusest riigile toetust andnud isikult taotlemata, aga toetuse saajale on vastavad summad välja makstud.

(2) Paragrahvis 4 nimetatud isik või asutus ei pea tagasi maksuma riigile toetust andnud isiku poolt Eesti riigile antavate rahaliste vahendite kasutamise kaasrahastamiseks riigieelarvest sihtotstarbeliselt eraldatud täiendavaid

vahendeid, kui ta oli ise nende vahendite eraldajaks selle projekti raames või nimetatud vahendid eraldanud asutus ei soovi põhjendatud juhtudel nende tagastamist.

(3) Kui rakendusüksuse vead toetuse andmise ja kasutamise korraldamisel on tingitud nimetatud asutuse juhtimis- ja kontrollisüsteemi puudustest, mis viivad või võivad viia lõikes 1 nimetatud olukordadeni, otsustab Vabariigi Valitsus korraldusasutuse ettepanekul vastavalt konkreetsetele toetuse andmist ja kasutamist reguleerivatele õigusaktidele isiku või asutuse volituste peatamise, jätkamise või lõpetamise ning rakendusüksuse ülesannete edasise täitmise.

§ 15. Toetuse tagasimaksmise korraldamine

(1) Paragrahvi 14 lõikes 1 nimetatud juhul teavitab makseasutus toetuse tagasimaksmise vajadusest vastavat §-s 4 nimetatud isikut või asutust.

(2) Kui §-s 4 nimetatud isikut või asutust, kes on kohustatud toetuse tagasi maksuma, ei ole võimalik kindlaks määrata, otsustavad §-s 4 nimetatud isikud või asutused igal üksikjuhul, kes peab toetuse tagasi maksuma. Üksmeele puudumisel valmistab ministeerium, kes ise või kelle valitsemisalas olev asutus täidab makseasutuse ülesandeid, koostöös §-s 4 nimetatud teiste isikute või asutustega ette dokumendid küsimuse lahendamiseks Vabariigi Valitsuse poolt. Nimetatud dokumentides tehakse muu hulgas ettepanekud tagasimaksmisele kuuluva summa, vastava tagasimakse allika ja tagasimakse tähtaja kohta.

(3) Toetuse tagasimaksmise korraldamisel kohaldatakse §-s 4 nimetatud isikule või asutusele § 11 lõigetes 1, 2 ja 5 ning §-des 11¹, 12 ja 13 toetuse saaja kohta sätestatud põhimõtteid, arvestades käesolevas peatükis väljatoodud erinevusi.

[RT I, 05.07.2011, 15- jõust. 08.07.2011]

4. peatükk

RIIGIEELARVE KASSARESERSIVIST

VAHENDITE TAOTLEMINE

§ 16. Kassareservist vahendite taotlemine

(1) Riigile toetust andnud isikule toetuse tagasimaksmiseks kasutatakse kassareservi, kui toetuse saajalt või §-s 4 nimetatud isikult või asutuselt ei ole riigile toetust andnud isiku poolt kehtestatud tähtajaks toetust tagasi saadud või on ilmne, et seda ei ole võimalik tähtajaks tagasi saada.

(2) Kui riigile toetust andnud isiku kehtestatud tähtajaks hüvitab tagasimaksmisele kuuluvad summad toetuse saaja või §-s 4 nimetatud isiku või asutuse asemel vastutav riigiasutus või mõni muu isik või asutus, siis kassareservi tagasimaksmiseks ei kasutata.

(3) Lõikes 1 nimetatud juhul valmistab Rahandusministeerium koostöös §-s 4 nimetatud isikute või asutustega ette Vabariigi Valitsuse korralduse eelnõu, kus sätestatakse kassareservist eraldatav summa, vahendite kassareservi tagastamise eest vastutav riigiasutus, tagastamise tähtajad ning tähtaegselt tagastamata jäänud vahendite vastutava riigiasutuse eelarvelistest vahenditest kinnipidamise tingimused.

5. peatükk

RIKKUMISEGA SEOTUD TEABE ESITAMINE

§ 17. Viivitamatu teavitamine toetuse andmisel ja kasutamisel toimunud rikkumisest

(1) Otsustaja esitab Rahandusministeeriumile ja asutustevaheliste suhete järjekorras otsustajast järgmisele asutusele 10 tööpäeva jooksul pärast käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud asjaolude ilmnemist aruande määruse lisas 1 toodud vormil SC 1, teavitades nimetatud asutusi alljärgnevast:

- 1) ilmnenu on mõni §-s 10 nimetatud toetuse tagasinõudmise alustest;
- 2) tekkinud on põhjendatud kahtlus, et projekti rakendamisel on toime pandud süütegu;
- 3) õigusaktides esineb reguleerimata või puudulikult reguleeritud küsimusi, mis võimaldavad toetuse mittesihipärast andmist või kasutamist.

(2) Vajaduse korral teavitab Rahandusministeerium lõikes 1 nimetatud aruande alusel ettevõetavatest tegevustest otsustajat ja asutustevaheliste suhete järjekorras otsustajast järgmist asutust 10 tööpäeva jooksul aruande kinnitamise päevast arvates.

[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

(3) Euroopa territoriaalse koostöö raames esitab Siseministeerium Eesti-poolsete partnerite kohta Rahandusministeeriumile lõikes 1 nimetatud aruande 10 tööpäeva jooksul lõike 1 punktides 1–3 nimetatud asjaolude ilmnemise päevast arvates.

[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

§ 18. Kvartaalne teavitamine toetuse andmisel ja kasutamisel toimunud rikkumisest

(1) Rakendusüksus esitab asutustevaheliste suhete järjekorras temast järgmisele asutusele aruande toetuse andmisel ja kasutamisel toimunud rikkumise kohta (edaspidi *rikkumise aruanne*; lisa 2, vorm SC 2) kord kvartalile kvartalile järgneva kuu 15. kuupäevaks. Kui rikkumisi ei esine, esitab rakendusüksus selle kohta vormikohase kinnitatud teatise (lisa 3, vorm SC 3).

(2) Rakendusüksusest asutustevaheliste suhete järjekorras järgmine asutus kinnitab lõikes 1 nimetatud rikkumise aruande (lisa 2, vorm SC 2) ja edastab selle Rahandusministeeriumile kvartalile järgneva kuu lõpuks. Kui rikkumisi ei esine, edastab rakendusüksusest asutustevaheliste suhete järjekorras järgmine asutus Rahandusministeeriumile vormikohase kinnitatud teatise (lisa 3, vorm SC 3).

(3) Kui toetuse saaja on rakendusasutus, esitab rakendusüksus lõikes 1 nimetatud rikkumise aruande või teatise otse Rahandusministeeriumile.

(4) Euroopa territoriaalse koostöö raames esitab Eesti-poolsete partnerite kohta Rahandusministeeriumile lõikes 1 nimetatud aruande või teatise kvartalile järgneva kuu 15. kuupäevaks Siseministeerium.
[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

(5) Solidaarsusprogrammi fondide puhul esitab Rahandusministeeriumile lõikes 1 nimetatud aruande või teatise kvartalile järgneva kuu 15. kuupäevaks korraldusasutus.
[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

(6) Eesti–Šveitsi koostööprogrammi puhul esitab Rahandusministeeriumile lõikes 1 nimetatud aruande või teatise kvartalile järgneva kuu 15. kuupäevaks rakendusasutus.
[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

§ 19. Aruannete esitamise piirmäär

Paragrahvides 17 ja 18 nimetatud aruandeid ei ole vaja esitada, kui § 17 lõike 1 punktides 1 ja 3 nimetatud asjaolude ilmnemisel jääb toetuse summa alla 3000 euro. Kui on tekkinud põhjendatud kahtlus, et projekti rakendamisel on toime pandud süütegu, siis eespool nimetatud piirmäära ei rakendata ja teavitatakse Rahandusministeeriumi kõikidest rikkumistest.
[RT I, 05.07.2011, 15- jõust. 01.01.2012]

§ 20. Avalikustamine

Rahandusministeerium avaldab oma kodulehel kvartaalselt muu hulgas järgmisi andmeid:

- 1) toetuse andmisel ja kasutamisel toimunud rikkumisega seotud toetuse saaja ja §-s 4 nimetatud isiku või asutuse nime, rikkumise lühikirjelduse ning siseriiklikult või riigile toetust andnud isikule tagasimaksmisele kuuluvad, tagasimakstud või tasaarveldatud summad;
- 2) kasutamata jäänud summad, mis on riigile toetust andnud isikule tagasi makstud või tasaarveldatud.

§ 21. Aruannete ja teabe esitamine

(1) Paragrahvides 17 ja 18 nimetatud aruanded esitatakse Rahandusministeeriumile paber kandjal või elektrooniliselt. Aruanded kinnitab vastav §-s 4 nimetatud isik või asutuse juhtorgan või juht või tema poolt volitatud isik.
[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

(2) Rahandusministeeriumi nõudmisel on toetuse saajal ja §-s 4 nimetatud isikul või asutusel kohustus esitada toetuse andmisel ja kasutamisel toimunud rikkumise kohta täiendavat informatsiooni ja aruandeid.

(3) Struktuurifondide ja perioodi 2007–2013 Ühtekuuluvusfondi puhul esitatakse aruanded vormidel SC 1 ja SC 2 Rahandusministeeriumile «Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse seaduse» §-s 4 ja «Perioodi 2004–2006 struktuuritoetuse seaduse» §-s 9 nimetatud registri kaudu, välja arvatud aruanded, mida ei ole võimalik registris kindla projektiga seostada.
[RT I 2008, 37, 222- jõust. 17.08.2008]

6. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 22. Määruse rakendamine

(1) Alustatud tagasinõudmise menetlus viiakse lõpule vastavalt menetluse algatamise ajal kehtinud õigusaktides sätestatule.

[RT I 2010, 54, 350- jõust. 08.08.2010]

(1¹) Tehtud toetuse taotluse rahuldamise otsuse, kinnitatud programmi või sõlmitud halduslepingu raames antud toetuse tagasinõudmisel lähtutakse tagasinõude menetlemise algatamise ajal kehtinud õigusaktides sätestatust.
[RT I 2010, 54, 350- jõust. 08.08.2010]

(2) Paragrahvis 20 nimetatud andmeid avaldatakse tagasiulatuvalt alates 1. maist 2004. a.

§ 23. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. jaanuaril 2007. a.

[Lisa 1](#) Vorm SC 1 – Viivitamatu teavitamine rikkumisest

[Lisa 2](#) Vorm SC 2 – Kvartaalne teavitamine rikkumisest

[Lisa 3](#) Vorm SC 3 – Rikkumise puudumine